

בר חנינא: בשר פסח שלא הוצלה ועדיין אינו מותר באכילה, ולחמי קרבן תודה שלא הורמו מהם עדיין ארבע חלות הנתרמות לכהן מארבעת המינים שבהם, ואסורים עדיין באכילה, חייבין עליהן כרת משום **טומאה**, אם אכלם בהיותו טמא. ואף על פי שהכלל הוא שכל זמן שלא ניתר הדבר באכילה לטהורים, אין חייבין עליו משום טומאה, אלו הותרו לטהורים, מאחר וכבר נזרק דם הזבח, אף על פי שעדיין אינם מותרים באכילה.¹⁴

אמר רבא: תדע שכן הוא, דתניא: נאמר בפסוק "והנפש אשר תאכל בשר מזבח

בית בעת השחיטה מחשבת פיגול לאוכלו למחר, אין אומרים הרי זה כמחשב מחשבת אכילה בפסול, אלא מיפסיל הזבח. והוא הדין למחשב שיאכלוהו טמאים.¹⁴

ודוחה הגמרא: **ולא היא!** השוואה זו אינה נכונה. כי **התב**, במחשב מחשבת אכילה בעת השחיטה זריק לדם ומיחזי הבשר לאכילה אלמלא חל בו פסול פיגול. אבל **הבא**, כשחישב שיאכלוהו טמאים, **לא מיחזי באכילה כלל**, אף אם לא היה נפסל משום פיגול.

אמר רב הסדא: מרגלא בפומיה דרב דימי

ובקהלות יעקב תירץ על פי מה שיסד בדין פיגול, שענינו משום מחשבה כמעשה, והיינו כאילו הוא עושה כעת את האכילה שלא בזמנה שמחשב עליה, ולפי זה, היטב סבר רבא, היאך כל מחשבת פיגול בשעת שחיטה מפגלת מחמת שהיא נידונית כאילו נעשית אכילתו כעת, הרי קודם זריקה עדיין הבשר פסול לאכילה, אלא בהכרח, שאין חסרון במה שיש באכילה זו פסול נוסף מעבר לפסול של חוץ לזמנו, ואם כן, הוא הדין למחשב שיכלוהו טמאים. ולזה דוחה הגמרא, שאין נחשב כאילו עושה עכשיו, אלא מה שחושב לעשות, והיינו שהרי הוא כאילו אוכל עכשיו בשר לאחר זריקה חוץ לזמנו, ואין הוא נדון כאילו אוכל עכשיו בשר של קודם זריקה, ומה שאין כן בדינו של רב הסדא, שאף לאחר הזריקה אכילה פסולה היא.

15. הקשה **באבי עזרי** [פסולי המוקדשין, יח יט], איזה חידוש יש בדין זה, ומה הוצרכה הגמרא להביא לזה ראיה, הלא גמרא ערוכה היא במנחות [כה ב], בשר שנטמא קודם זריקת הדם, ואכלו לאחר זריקה, חייב משום טומאה, משום

14. הקשה הקהלות יעקב [סימן כב], היאך עלה בדעתו של רבא לדמות דבר זה לדינו של רב הסדא, הרי רב הסדא מדבר על מחשבת אכילה פסולה, ואילו כל פיגול הרי הוא מחשב על אכילה כשרה, שיכלאהו לאחר הזריקה, ומה שהוסיף רש"י, שכשחישב בעת השחיטה לאכול מחר, הרי הוא מחשב על בשר שאכילתו כעת פסולה, מה בכך, מכל מקום מחשבתו היא על אכילה כשרה!?

ואמנם החזון איש כתב בביאור דברי רבא, כיון שהמחשבה בשעת שחיטה לאכול את הבשר למחר, פוסלת את הזבח והרי הוא טעון שריפה, נמצא שאין הדם עומד לזריקה כלל, ואם כן הרי הוא כמחשב לאכול קודם זריקה [שזו אכילה פסולה], ואף על פי כן מועילה מחשבתו לפגל, והוא הדין למחשב שיאכלוהו טמאים, שאף על פי שזו אכילה פסולה, הרי זה פיגול.

ודוחה הגמרא, שבכל פיגול, קודם שנתפסה המחשבה לפסול את הזבח, הרי הדם עומד לזריקה, והרי הוא כמחשב לאכול לאחר זריקה, ומה שאין כן באכילת טמאים שמחשבתו היא על אכילה פסולה.